

ЛЕОНІД
КАНТЕР
ПАВЛО
СОЛОДЬКО

З ТАБУРЕТОМ
ДО ОКЕАНУ

Харків
«Фоліо»
2014

ПРОЛОГ

Діана щойно перестала кричати. Зперлась ліктями на задне сидіння і тяжко опустила на них голову. Я заляк з відеокамерою у руках.

О цій вранішній порі машин майже немає, і наше таксі так жене порожніми вулицями, що на поворотах зі свистом стираються шини.

Вікно машини припорошене першим снігом, вуличні лампи блимають крізь нього яскравими ліхтариками. Діана знову несамовито кричить, уп'явшись нігтями в спинку сидіння.

— Жа серкіта, — заспокоює таксист.

Він має на увазі, що шпиталь вже близько. Це було би дуже доречно, тому що дитина ось-ось з'явиться на світ.

Містечко називається Ушуая, але в народі його називають Край Світу. Через те, що Ушуая — найпівденніше місто Аргентини. І всієї Південної Америки.

Коли ми врешті загальмували біля дверей лікарні, було вже пізно. Діана не могла вийти з машини. «Не можу, — плакала вона, — дитина лізе!» Я побачив під нею синьо-червону голівку новонародженої дитини.

Мабуть, те моє «До-по-мо-жіть!» було чутно на кілька кварталів. Немовля з'явилось до половини і вже майже провалилось під сидіння.

Мандрівка тривалістю в один рік добігала кінця. В результаті я опинився на краю світу, супутники лишили мене, команд-

ний прапор утрачено, грошей немає, дружина народжує в таксі, і, схоже, все, чим я можу їй зараз допомогти, це продовжувати знімати цей фільм.

Діану стискає остання перейма. Вона скрикує. Камера з глухим тріском падає на асфальт, пірнаю назад у машину, підставляю руки і слизький комочок шльопається просто у мої долоні.

СТАРТ

**28 березня 2010 року,
аеропорт Бориспіль, Україна,
365 днів до завершення гри**

— Це трансатлантичний переліт! Кожен пасажир має право лише на одне місце для провезення багажу. А у вас, крім рюкзака, ще он, табурет.

— Ага, — троє веселих, коротко стрижених хлопців умить роззброїли молоду митницю усмішками.

— Добре, але можете його хоч якось упакувати? — каже дівчина, намагаючись зберігати офіційний тон, хоч сама вже сяє і летить стрімголів у радісні очі мандрівників.

Хлопці прив'язують табурет до наплічника.

— Оксана, не пропускай їх, я би не пропустила! — гнівається пишногруда колега по реєстраційному столу. Видно вона ревнує, бо її грудям не надано належної уваги.

Але Оксана не слухає — вона б не лише пропустила, вона просто зараз би скочила з-за столу і пішла за цими життерадісними волоцюгами на край світу. А мандрівники, до речі, саме туди і збирались.

— Та ладно, Вік, це ж наші хлопці, ти хіба не бачиш... по табурету?

Четверта Табуретна Експедиція

2010-2011

м. Горн, Тихий океан

1. Тюрма і суд
2. Планетарний патріотизм
3. Арчібальд, який не сміється
4. Секс під час землетрусу
5. Ленін Сталін комуніста
6. Гондурас нелегал
7. Магдалена йде в індіанську школу
8. Амазонський експрес
9. Новий 2011 рік
10. Хіпушний фестиваль
11. Загубили табурет
12. Народилася Патагонія

острови
ВОГНЯНА ЗЕМЛЯ

Тихий
ОКЕАН

Ріо Гранде
Ушуйя
Пуерто Вільямс
М. Горн

Сан Паулу
Буенос Айрес

Бразилія

Болівія

Перу

Еквадор

Колумбія

о. Сан Ігнасіо

Гватемала
Гондурас
Нікарагуа
Панама

Мексика

Мексика

Лос-Анжелес

Нью-Мексико

Міссурі

Гран-Каньйон

Детройт

Нью Йорк

МОНРЕАЛЬ

Атлантичний
ОКЕАН

ВІСІМ РОКІВ ТОМУ, Київ, Україна

Того дня ми вчотирьох зібрались на Лисій Горі. Звідси чудесно виднів увесь Київ. Ми були ще зовсім юні, але вже дуже амбітні режисери — студенти університету кіно і телебачення.

Працювати на ТБ жодному з нас не сподобалось. У цього змія була надто довга і надто неповоротка шия для наших геніальних новаторських ідей.

Ми мріяли створити власну кіностудію. Мати неміряно грошей і знімати круте кіно. Були впевнені, що наші фільми зроблять переворот у мистецтві. Не важливо, що будемо знімати — весілля чи бойовики. Талант не приховаєш. Це лише питання часу.

Щодо мене, то я хотів розбагатіти. Хотів мати купу грошей, щоб ніколи не дивитись на ціни меню в ресторанах домашньої кухні.

Після наради на Лисій Горі рішучо звільнився із трьох робіт, на яких тоді працював, взяв у борг шість тисяч баксів, зняв двокімнатну квартиру, купив камеру, комп'ютер, касети і диски. Ці кілька речей помножились на шалений ентузіазм, і робота закипіла. Разом із тим росла команда. За кілька місяців ватага зросла до трьох десятків.

Борги швидко повернули, оформили підприємство з печаткою і банківським рахунком, зняли офіс, накупили гору знімального обладнання, навіть невеличкий кран з коліями. Мою

маму привітав з Новим роком народний артист Радянського Союзу Леонід Куравльов.

Роботи було багато, але нам хотілося ще більше! Ми спали по черзі, щоб не простоювала монтажка.

Я часто проводив ночі між Києвом та Москвою, купив пальто, чорну «Волгу» і харчувався в ресторанах домашньої кухні, вже зовсім не зважаючи на ціни. Правда, доводилось ковтати ту їжу швидко і не пережовуючи, бо день ставав все щільнішим. Нашими замовниками стали Кучма, Путін і Лукашенко.

Час тепер означав гроші.

Навіть не знаю, як мені вдалося зістрибнути з тої голки. Пам'ятаю як щеміло серце, коли ми вперше зачинили офіс на два тижні. Це було літо 2004 року. Тоді з захватом і жахом, вперше за кілька років, вимкнув мобільний телефон, сів у трамвай і став артистом вуличного театру.

Наша вулична вистава називалась «Коза». Виконана у стилі комедії дель арте старовинна народна драма з простенькою фабулою: дід козу любив — дід козу вбив! Солдат, циган і жид радять щогірші способи, як повестись із трупом. Заляканий старий уже готовий віддати козу, але за неї повстає народ — включно з глядачами. Коза співає: «Ще не вмерла Україна!» і зводиться на ноги.

Ходили від села до села, польовими стежками, уникаючи асфальтованих доріг. Отакий балаган із бубнами і мегафоном. «Мешканці села Безодня! Сьогодні біля клубу відбудеться прем'єра!»

Для мене було відкриттям, що нас ніхто не побив, навпаки, приймали гостинно, дякували і годували сільськими смакотами від пуза.

Коли Коза-Україна оживала, разом з нами, взявшись за руки, гімн співали цілі села. «Душу й тіло ми положим за нашу свободу!» — це було страшенно зворушливо. В одному селі діти після вистави заспівали гуртом: «За Україну, за рівні права!» Так щиро, так радісно, що я заплакав.

Відчув якесь нове почуття, любов до рідного краю, рідної мови, до українських людей. Від цієї нової любові хотілося бігти, запрокинувши голову, і кричати.